

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ

Тютюнник С.В., Салига О.С.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

7.02.2025 р. Міністерство фінансів України оприлюднило законопроект щодо запровадження звітності зі сталого розвитку. Дана звітність буде містити інформацію щодо розуміння впливу діяльності підприємств на питання сталого розвитку. Запровадження звітності зі сталого розвитку слугуватиме інформаційною базою для проведення еколого-економічного аналізу (ЕЕА) за допомогою якого можна оцінити екологічну стійкість суб'єкта господарювання чи галузі. Погоджуємося з авторами, що проведення ЕЕА дозволяє встановити взаємозв'язок між господарською діяльністю суб'єкта господарювання та його ресурсозберігаючою, природоохоронною та екоєфективною діяльністю (оцінка результатів наявного прямого зв'язку «суб'єкт господарювання – довкілля»), а також проаналізувати результати впливу навколишнього середовища на показники діяльності підприємства (дослідження результатів впливу зворотного зв'язку «довкілля – суб'єкт господарювання») [1].

Доцільним є проведення ЕЕА на макро- та мікрорівнях. Одержані результати дозволяють виявити сильні та слабкі сторони щодо впливу на навколишнє середовище як на рівні підприємства, так і на рівні певної галузі, регіону чи країни в цілому, а також розробити пропозиції щодо мінімізації негативного впливу на довкілля. До складових ЕЕА відносять: екологічну експертизу (за результатами надається висновок з оцінки впливу на довкілля щодо дозволу на провадження планової діяльності чи обґрунтування у недопустимості її впровадження, який відповідно до ЗУ № 2059-VIII є обов'язковим до виконання); екологічний аудит (готується звіт про результати оцінки об'єкта екологічного аудиту, висновки за яким, відповідно до ЗУ № 1862-IV, враховуються під час визначення умов приватизації об'єктів держвласності, які мають підвищену екобезпеку, при екострахуванні та у інших випадках); стратегічну екологічну оцінку (передбачає оцінку виконання документів держпланування для довкілля та формування звіту про стратегічну екологічну обстановку (ЗУ № 2354-VIII)). Також проведення ЕЕА може включати еколого-економічний ситуативний аналіз; екологічний маркетинг та ін. Таким чином, проведення ЕЕА, особливо в умовах воєнного стану, дозволяє здійснити комплексну оцінку економічного та екологічного стану розвитку суб'єкту господарювання, регіону, галузі, а також проаналізувати результати впливу господарської діяльності на навколишнє середовище. Одержані результати можуть слугувати основою при розробці проєкту управлінських рішень щодо визначення заходів, які забезпечать більш ефективне використання різних видів ресурсів; мінімізують негативний вплив на довкілля та забезпечать більш повне досягнення цілей сталого розвитку.

Література:

1. Хвостіна І. М., Зелінська Г. О. Концептуальні аспекти еколого-економічного аналізу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. № 5. Т. 2. С. 115 – 119 (дата звернення: 15.04.2025).